

Dosarul nr. 2ra-554/23
2-20146615-01-2ra-13042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: L. Mitrofan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Malîi, V. Cotorobai, A. Braga)

ÎNCHEIERE

21 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Postica împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, procuratură și instanțele de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, casată integral hotărârea din 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și adoptată o hotărâre nouă, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Postica,

c o n s t a t ă:

La 20 noiembrie 2020, Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, procuratură și instanțele de judecată (f. d. 5-13, vol. I).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul, a indicat că potrivit contractului nr. 02- 15 din 02 iunie 2015, SRL „Autodominant-Service” s-a obligat să livreze lui Andrei Șalari materiale de construcție. În vederea executării obligațiilor contractuale, în baza facturilor fiscale FB6752192 din 02 iunie 2015 în sumă de 11 420 de lei, FB6752194 din 03 iunie 2015 în sumă de 7 920 de lei,

FB6752195 din 04 iunie 2015 în sumă de 45 220 de lei, FB 6752196 din 05 iunie 2015 în sumă de 37 150 de lei, FB6752197 din 08 iunie 2015 în sumă de 23 000 de lei, FB6752198 din 09 iunie 2015 în sumă de 48 300 de lei și FB9752199 din 10 iunie 2015 în sumă de 16 450 de lei, SRL „Autodominant-Service” și-a îndeplinit obligațiunile contractuale asumate față de Andrei Șalari. A mai completat reclamantul că contrar acestora, Andrei Șalari nu și-a onorat obligațiunile contractuale asumate, în sensul că nu a achitat prețul materialelor de construcție livrate de reclamantă.

La 03 aprilie 2017, Andrei Șalari a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Autodominant-Service” cu privire la declararea nulității facturilor fiscale. În motivarea acțiunii, Andrei Șalari a indicat că a recepționat materiale de construcție de la SRL „Autodominant-Service”, doar că în anii 2011-2012, iar la momentul recepționării lor a achitat prețul mărfurilor livrate prin intermediul lui Serghei Postica ca persoană fizică, doar că nu a luat nici o recipisă și nu poate prezenta o dovadă. A mai indicat că, Serghei Postica i-a prezentat facturile fiscale litigioase, în care era menționată o dată a livrării la care în fapt aceasta nu avusese loc inclusiv și în cantitățile indicate. A semnat personal facturile fiscale, dar nu și-a dat seama de însemnătatea acestui act.

A indicat că, prin hotărârea din 02 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Autodominant-Service”, a fost încasat de la Andrei Șalari în beneficiul SRL „Autodominant-Service” suma de 219 820 de lei, cu titlu de datorie și suma de 106 471,13 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 1 840 de lei cu titlu de recompensă a taxei de stat și suma de 9 500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată. A fost încasat de la Andrei Șalari în beneficiul statului suma de 7 948,73 de lei, cu titlu de taxă de stat. A fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Andrei Șalari împotriva SRL „Autodominant Service” cu privire la nulitatea facturilor fiscale.

A menționat reclamantul Serghei Postica că, contractul de vânzare-cumpărare nr.02-15 din 02 iunie 2015 a fost încheiat între SRL „Autodominant-Service”, în persoana directorului Serghei Postica, în calitate de vânzător și Andrei Șalari, în calitate de cumpărător, iar pe facturile fiscale a căror nulitate a fost cerută era aplicată ștampila SRL „Autodominant-Service”, fapt ce cu certitudine denotă că, atât contractul de vânzare-cumpărare cât și facturile fiscale au fost semnate și întocmite de către persoana juridică SRL „Autodominant-Service”, în persoana administratorului Serghei Postica.

Prin decizia din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Andrei Șalari și menținută hotărârea din 02 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central. Potrivit încheierii din 04 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins ca inadmisibil recursul declarat de Andrei Șalari.

La 20 iulie 2016 după intentarea acțiunii civile depusă de SRL „Autodominant-Service”, a cărui fondator a fost și este Serghei Postica, către Andrei Șalari, în urma denunțului ultimului încă din luna august, la 09 noiembrie 2016, a fost înregistrat procesul penal nr.20164202915, precum a fost constatat în

încheierea judecătorului de instrucție din 07 aprilie 2017, prin care a fost admisă plângerea lui Andrei Șalari și obligat procurorul să reia urmărirea penală. Ulterior, prin ordonanța de începere a urmăririi penale din 09 noiembrie 2017 a fost intentată urmărirea penală în temeiul art. 310 din Codul penal, falsificarea probelor în procesul civil. Prin ordonanța din 01 octombrie 2019 a fost recunoscut în calitate de bănuît. Intentarea urmăririi penale a avut doar un singur scop - de a tergiversa examinarea acțiunii civile și a-l influența să renunțe la acțiunea civilă. Or, pârâtul pe acțiunea civilă era consilierul Andrei Șalari, iar tatăl acestuia Primar de Băcioi și se prezumă a fi persoane influente.

A indicat reclamantul că intentarea urmăririi penale în privința sa, a avut loc fără o bănuială rezonabilă și fără nici un motiv de fapt. Modul în care a derulat urmărirea penală, respingerea de către procuror a rapoartelor OUP de încetare a urmăririi penale, anularea de nenumărate ori de către Procurorul superior a ordonanțelor procurorului de încetare a urmăririi penale, chiar și după pronunțarea hotărârii irevocabile pe dosarul civil și trimiterea unui alt dosar penal în judecată (dosarul de corupere pasivă intentat față de frații Șalari), nu a fost o simplă tergiversare, ci o tergiversare conștientă, dirijată și având un scop bine determinat: influențarea să renunțe la acțiunea civilă sau, în final, obținerea unei condamnări ilegale pentru a revizui dosarul civil.

Atât în ordonanța din 09 noiembrie 2017 de intentare a urmăririi penale, cât și în ordonanța din 01 octombrie 2019 de recunoaștere în calitate de bănuît, lipsește constatarea organului de urmărire penală de „bănuiala rezonabilă” în comiterea infracțiunii imputate, se bazează pe probe pertinente, în afară de înaintarea acțiunii civile în judecată și existența hotărârii irevocabile. Existența unei „bănuiele rezonabile”, nu a fost probată, dar de fapt, nici nu a fost invocată de Andrei Șalari în denunțurile repetate și constatate de acuzare în ordonanța de începere a urmăririi penale.

A menționat că la materialele dosarului sunt anexate cinci rapoarte a OUP de clasare a cauzei penale, cinci ordonanțe a procurorului de clasare a cauzei penale și patru ordonanțe a Procurorului superior de anulare a acestor ordonanțe și reluarea urmăririi penale. La fel, fiind anexate și raportul ofițerului OUP Grigore Damaschin din 02 decembrie 2016 cu propunerea de neîncepere, ordonanța procurorului Sergiu Petrușcă de a nu porni urmărirea penală, ordonanța din 01 februarie 2017 a procurorului șef Marcel Cimbir de respingere a plângerii, încheierea judecătorului de instrucție Constantin Damaschin din 07 aprilie 2017 de anulare a ordonanțelor de încetare a urmăririi penale, raportul cu propunerea de neîncepere din 22 iunie 2017 a ofițerului Grigore Damaschin, ordonanța procurorului Veaceslav Balan de refuz în începerea urmăririi penale din 03 iulie 2017, ordonanța din 04 iulie 2017, șef interimar al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Botanica Nina Crăciun de anulare a ordonanței din 03 iulie 2017, raport cu propunere de neîncepere din 31 iulie 2017, ofițer Grigore Damaschin, ordonanța din 08 august 2017, a procurorului Veaceslav Balan de refuz în pornirea urmăririi penale, ordonanța din 09 august 2017 a procurorului superior Artur Sîrcu de anulare a ordonanței din 08 august 2017, raport cu propunere de neîncepere din 04 septembrie 2017, ofițer Grigore Damaschin, ordonanța procurorului Daniela

Moldovan de refuz în pornirea urmăririi penale din 11 septembrie 2017, ordonanța procurorului șef al oficiului Botanica Marcel Cimbir, de anulare a ordonanței din 11 septembrie 2017, raport cu propunere de neîncepere din 06 octombrie 2017, ofițer Grigore Damaschin, ordonanța procurorului Vladislav Harti din 12 octombrie 2017 de refuz în pornirea urmăririi penale și ordonanța procurorului șef al oficiului Botanica Marcel Cimbir din 13 octombrie 2017 de anulare a ordonanței din 12 octombrie 2017.

A notat reclamantul că, inițial nu i-a fost adus la cunoștință nici o acțiune de urmărire penală, inclusiv ordonanța de începere a urmăririi penale.

La 20 iunie 2017 a depus cerere de recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție din 07 aprilie 2017, cu care a făcut cunoștință la 16 iunie 2016. Prin decizia din 25 septembrie 2017 al Curții Apel Chișinău a fost respinsă cererea lui de recurs a lui Serghei Postica ca depusă peste termen și fără solicitarea de a fi repusă în termen.

A menționat că, procesul penal în privința lui a mai durat încă 2 ani și 6 luni până la data de 12 martie 2020, când a fost pronunțată încheierea de menținere a ordonanței de încetare a urmăririi penale din 26 decembrie 2019. A considerat maniera de examinare a plângerilor în fața judecătorului de instrucție, discriminatorie față de el, deoarece consilierul Andrei Șalari și fiul acestuia Primarul Vitalie Șalari ar fi influențat mersul procesului penal. La fel, modul de desfășurare a urmăririi penale și acțiunile OUP au fost discriminatorii atât în timpul recunoașterii și imediat după recunoașterea sa în calitate de bănuț.

Prin scrisoarea Procuraturii nr. 36-r/19-10564 din 26 decembrie 2019, a fost informat despre scoaterea sa de sub urmărire penală cu clasarea procesului penal, dar fără a-i fi remisă însuși ordonanța.

Urmărirea penală nu a fost finisată la data de 26 decembrie 2019, când a fost adoptată ordonanța de încetare, ci la data de 27 ianuarie 2020, când aceasta i-a fost comunicată.

Prin ordonanța din 01 octombrie 2019 a fost recunoscut ilegal în calitate de bănuț, iar prin ordonanța din 26 decembrie 2019 a fost scos de sub urmărire penală și clasat procesul penal în baza art. 275 pct. 3) și 286 din Codul de procedură penală, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată, urmărirea penală a început la 09 noiembrie 2016 când a fost înregistrat procesul penal nr.20164202915 și a durat nemotivat peste trei ani.

Conform jurisprudenței CEDO, instanțele judecătorești ar putea să acorde satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale, și anume la violarea art. 6 punct 1 și punct 3 lit. a. CEDO. Astfel, în cauze similare, Curtea a acordat compensație pentru prejudiciu moral în sumă de 6 000 - 15 000 de euro.

A evidențiat că un echivalent bănesc al prejudiciului moral cauzat ar fi echitabil în mărime de 283 302 de lei, sumă ce corespunde exigențelor CEDO potrivit practicii și încă a constituit obiectul litigiului civil și s-a dispus a fi încasată prin hotărâre irevocabilă. Or, existența litigiului civil a stat la baza procesului penal.

Referitor la cheltuielile de asistență juridică reclamantul a notat că în cererea prealabilă a indicat cerința respectivă, în speranța soluționării litigiului pe cale amiabilă, însă, pârâtul nu a contestat aceste pretenții, precum și nici reclamația. La fel, pârâtul nu a manifestat intenția de a încheia o tranzacție de împăcare, fapt ce ar fi putut duce la diminuarea semnificativă a cheltuielilor judiciare compuse din cheltuieli de asistență juridică și de alte cheltuieli.

A menționat că, a fost prezentată dovada de achitare a sumei de 9 500 de lei, or nu își poate permite achitarea unei sume mai mari, echitabile și rezonabile speței, iar imposibilitatea de a achita la momentul înaintării acțiunii suma rezonabilă și a prezenta ulterior bonul de plată pentru încasarea cheltuielilor de la pârât, nu îl poate priva de dreptul de a încheia contractul de asistență juridică și a încasării cheltuielilor de asistență juridică necesare din contul pârâtului fără a fi achitate inițial. Or, potrivit practicii CEDO, sumele minime încasate tradițional ca cheltuieli de asistență juridică fără prezentarea bonurilor de plată constituie 2 000 de euro.

În drept, reclamantul Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art.3 alin.(1) lit. a), art.6 lit. b), art.7 lit. a), e), g), art.8 alin.(1), (3), lit. c) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 23 alin.(1), (3), art. 524, 525 din Codul de procedură penală, art. 238-242 din Codul de procedură civilă.

Reclamantul Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a solicitat încasarea de la bugetul de stat al Republicii Moldova, prejudiciul moral în mărime de 283 302 de lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 9 500 de lei efectiv achitate și suma de 20 000 de lei cu titlu de cheltuieli rezonabile, dar neachitate.

Prin hotărârea din 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea, ca neîntemeiată (f. d. 24, 28-38, vol. I).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de fond a constatat că la caz nu este nici un temei prevăzut la art.3 din Legea nr 1545 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care să dea naștere dreptului de reparare a prejudiciului material și moral de către stat. Or, acordarea statutului de bănuț persoanei timp de 2 luni de zile nu reprezintă în sine acțiune ilegală a organului de urmărire penală, ci exercitarea atribuțiilor de către organul de urmărire penală în vederea realizării obligației pozitive a statutului în investigarea infracțiunilor.

Instanța de fond a conchis că, deoarece nu a fost constatat existența temeiurilor prevăzute de art. 3 și 6 din Legea nr.1545 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, nu există temei de reparare a prejudiciului moral.

Totodată instanța de fond a constatat că pentru repararea cheltuielilor de asistență juridică, urmează ca participantul să aibă câștig de cauză, ulterior aceste cheltuieli să fie reale, necesare și rezonabile.

La 12 aprilie 2022, Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, în termenul prevăzut la art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prin intermediul poștei electronice, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 25 iunie 2022, a depus apelul motivat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe (f. d. 27, 48-53-verso, vol. II).

Prin decizia din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, casată parțial hotărârea din 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și adoptată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Serghei Postica suma de 1 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală și ale procuraturii și suma de 1 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 2 000 de lei.

În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f. d. 84, 85-102, vol. II).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond greșit a respins pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Instanța de apel a constatat că prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Olesea Rusu, din 26 decembrie 2019, a fost dispusă scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Serghei Postică, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 310. (1) lit. d) din Codul penal, din motiv că în acțiunile acesteia nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, ceea ce constituie act de reabilitare deplină a reclamantului, precum și temei de angajare a răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat ultimului.

Totodată instanța de apel a apreciat că suma solicitată cu titlu de prejudiciu moral de către reclamant în mărime de 283 302 de lei este una exagerată, iar suma de 1 000 de lei, a considerat-o ca fiind o compensație morală echitabilă, deoarece reclamantul a avut calitate de bănuț timp de două luni în cadrul cauzei penale, care a fost încetată din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, circumstanțe ce se atestă prin ordonanța OUP al DP mun. Chișinău, Igor Movila din 01 octombrie 2019 de recunoaștere în calitate de bănuț în comiterea infracțiunii prevăzute de art.310 alin.(1) din Codul penal și prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Olesea Rusu, din 26 decembrie 2019 de scoatere de sub urmărire penală și clasarea procesului penal.

Totodată, instanța de apel a conchis ca fiind echitabilă compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică suportate în cadrul urmăririi penale în sumă de 1 000 de lei, aceasta fiind una rezonabilă, reală și necesară în raport cu volumul de servicii prestate de avocat.

La 27 februarie 2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f. d.107-113, vol. II).

În susținerea recursului, a menționat că instanța de apel nejustificat a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii, în condițiile în care prezenta acțiune nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr.1545. Or, în astfel de situații nu există nici un temei legal de a solicita încasarea unui prejudiciu, drept pentru care se atestă o aplicare și interpretare eronată a prevederilor art. 3, 6 a Legii nr. 1545 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La 06 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f. d. 117-124, vol. II).

În susținerea recursului, a menționat că concluzia instanței de apel că prejudiciul moral urmează a fi calculat reieșind din faptul că Serghei Postica a avut calitatea de bănuțit timp de 2 luni de zile, este total greșită, or examinarea cauzei penale a durat din 09 noiembrie 2016, când a fost înregistrat procesul penal nr.20164202915 (sau cel puțin din data intentării urmăririi penale prin ordonanța din 09 noiembrie 2017) și până la 26 decembrie 2019, când a fost adoptată ordonanța de clasare a procesului penal, adică 3 ani și 15 zile.

A indicat că, instanța de apel, nu au răspuns nici la un argument invocat în cererea de chemare în judecată ca încălcări a OUP și motiv de încasare a prejudiciului moral în suma solicitată.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată, prin intermediul poștei electronice, în adresa lui Serghei Postica, avocatului acestuia Sergiu Balaban, Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale, la 22 februarie 2023, ceea ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 103, vol. II).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 27 februarie 2023 și, respectiv, la 06 martie 2023, în termenul legal.

La 15 mai 2023, în adresa lui Serghei Postica, Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale au fost expediate copiile recursurilor declarate de Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 128, vol. II).

La 22 mai 2023, prin poșta electronică, Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca fiind inadmisibil (f. d. 131, vol. II).

La 22 mai 2023, Procuratura Generală a depus referință, prin care a solicitat constatarea inadmisibilității recursului declarat de Serghei Postica și admiterea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova (f. d. 133-133-verso, vol. II).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursurilor depuse de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs depuse de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul

în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban conțin obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul

arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Serghei Postica, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban, împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni